

Věc C-784/19**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce na základě čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

22. října 2019

Předkládající soud:

Administrativen sad Varna (Bulharsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

4. října 2019

Žalobkyně v původním řízení

„TEAM POWER EUROPE“ EOOD

Žalovaný v původním řízeníDirektor na Teritorialna direkcija na Nacionalna agencija
za prichodite, Varna**Předmět původního řízení**

Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu o odmítnutí udělit potvrzení týkající se právních předpisů upravujících právní postavení osoby, která vykonává práci jako zaměstnanec v členském státu jménem zaměstnavatele usazeného v tomto členském státu a kterou tento zaměstnavatel vyslal do jiného členského státu, aby tam vykonávala práci jménem tohoto zaměstnavatele.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se řídí čl. 267 odst. 1 písm. b) Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) a týká se výkladu čl. 14 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „prováděcí nařízení“) ve spojení s čl. 12 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „základní nařízení“).

Předběžná otázka

Musí být čl. 14 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, vykládán v tom smyslu, že, aby bylo možno mít za to, že agentura práce běžně vykonává své činnosti v členském státu, v němž je usazena, musí podstatnou část své činnosti dočasného přidělování pracovníků poskytovat uživatelům, kteří jsou usazeni ve stejném členském státu?

Právní předpisy a judikatura Evropské unie

Článek 2 odst. 1, čl. 11 odst. 1, čl. 12 odst. 1 nařízení č. 883/2004; článek 14 nařízení č. 987/2009; rozsudky Soudního dvora ze dne 17. prosince 1970, Manpower (C-35/70, EU:C:1970:120) a ze dne 10. února 2000, FTS (C-202/97, EU:C:2000:75).

Ustanovení vnitrostátního práva

Článek 51 odst. 1 a čl. 52 odst. 1 Konstituce na Republika Bulgaria (Ústava Bulharské republiky); čl. 107r odst. 1 a čl. 107s odst. 2 Kodeks na truda (zákoník práce); čl. 4 odst. 1 bod 1 a čl. 9 odst. 1 bod 1 Kodeks za socialnoto osigurjavane (zákon o sociálním pojištění); čl. 2 odst. 1 Naredba za služebnite komandirovki i specializacii v chužbina (nařízení o vysílání pracovníků a specializačních praxích v zahraničí); článek 88, čl. 90 odst. 2, čl. 91 odst. 1, čl. 92 odst. 1, čl. 95 odst. 1 a článek 97 Danačno-osiguriteln procesualen kodeks (zákon o daňovém řízení a řízení ve věcech sociálního zabezpečení).

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 1 Společnost „TEAM POWER EUROPE“ EOOD (dále jen „žalobkyně“) byla založena podle bulharského práva a předmětem jejího podnikání je zajištění dočasného zaměstnávání a zprostředkování práce v Bulharsku a jiných státech. Žalobkyně je registrována u bulharské Agencija po zaetostta (Agentura práce) k výkonu činnosti zajištění dočasného zaměstnávání a mimoto disponuje povolením k dočasnému přidělování pracovníků, které jí udělila Agentur für Arbeit (úřad práce) v Düsseldorfu německé Bundesagentur für Arbeit (Spolkový úřad práce).
- 2 Dne 8. října 2018 uzavřela žalobkyně pracovní smlouvu s bulharským státním občanem (dále jen „zaměstnanec“). Podle smlouvy je žalobkyně povinna vyslat zaměstnance do Německa, kde bude pracovat pro společnost CLW Clausthaler Laser- und Werkstofftechnik GmbH (dále jen „uživatel“) pod jejím vedením a dohledem. Smlouva dále stanoví, že povinnosti zaměstnance na pozici „obsluha

stroje - obrábění kovů“ budou stanoveny uživatelem v popisu náplně práce. Žalobkyně je povinna hradit zaměstnanci mzdu.

- 3 Dne 9. května 2019 podala žalobkyně k Teritorialna direkcija na Nacionalna agencija za prichodite (oblastní ředitelství Národní agentury pro veřejné příjmy) ve Varně žádost o vystavení potvrzení, že během doby přidělení se na zaměstnance vztahují bulharské právní předpisy. V žádosti žalobkyně uvedla, že během doby přidělení i nadále existoval pracovní poměr mezi zaměstnancem a žalobkyní, zaměstnanec od ní dostával mzdu za práci a žalobkyně platila jeho sociální a zdravotní pojištění.
- 4 Rozhodnutím ze dne 30. května 2019 zamítl příslušný správní orgán vystavit požadované potvrzení s odůvodněním, že nejsou splněny dvě kumulativní podmínky, aby zaměstnanec mohl i nadále podléhat bulharskému právu sociálního pojištění, neboť nebyla zachována přímá vazba mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem a zaměstnavatel nevykonává své podstatné činnosti na území Bulharska.
- 5 Ohledně první podmínky vychází správní orgán z toho, že i přesto, že žalobkyně jako zaměstnavatelka platí mzdu, nebyla zachována přímá vazba mezi ní a zaměstnancem, neboť podle pracovní smlouvy je práce vykonávána pro uživatele, pod jeho dohledem a vedením a uživatel určuje povinnosti zaměstnance. Ohledně druhé podmínky je správní orgán toho názoru, že žalobkyně nevykonává hlavní činnost na území Bulharska, neboť jako společnost registrovaná podle zakon za danak varhu dobavenata stojnost (zákon o dani z přidané hodnoty, dále jen ZDDS) podává příznání vztahující se výlučně na poskytování služeb s místem plnění v Německu a neexistují údaje o smlouvách se smluvními partnery, kteří působí v Bulharsku.
- 6 Žalobkyně podala proti rozhodnutí, jímž byla žádost o vydání udělení požadovaného potvrzení zamítnuta, odvolání ve správním řízení. Direktor na Teritorialna direkcija na Nacionalna agencija za prichodite – Varna (Ředitel oblastního ředitelství Národní agentury pro veřejné příjmy ve Varně, dále jen „žalovaný“) rozhodnutím ze dne 11. června 2019 toto odvolání odmítl a potvrdil zamítavé rozhodnutí.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 7 Žalobkyně má za to, že v projednávané věci jsou obě kumulativní podmínky pro udělení požadovaného potvrzení splněny.
- 8 Ohledně první podmínky tvrdí, že mezi ní a zaměstnancem existuje „přímá vazba“, neboť jako zaměstnavatelka platí tomuto zaměstnanci mzdu a má právo v případě existence důvodů výpovědi tento pracovní poměr ukončit. Mimoto nesmí uživatel podle smlouvy o dočasném přidělení pracovníka, uzavřené mezi ním a žalobkyní, nabízet zaměstnanci výkon jiné činnosti než té, která byla sjednána ve smlouvě, tedy pouze žalobkyně má právo určit druh práce, kterou je

uvedený zaměstnanec povinen vykonávat. Ohledně druhé podmínky žalobkyně argumentuje, že svou hlavní činnost zaměstnávání, výběru a zajištění pracovníků na dočasnou práci vykonává na území Bulharska a že dosahování obrátů z obchodů se zákazníky usazenými mimo Bulharsko neznemá, že společnost vykonává svou činnost v zahraničí.

- 9 Žalovaný má za to, že žalovaná nesplňuje ani jednu z obou uvedených podmínek. K přímé vazbě mezi ní a zaměstnancem uvádí, že je narušena, neboť podle pracovní smlouvy uzavřené mezi žalobkyní a zaměstnancem není posledně jmenovaný povinen vykonávat pro svého zaměstnavatele v Bulharsku žádnou práci. Kromě toho byla smlouva uzavřena podle německého práva na základě povolení uděleného příslušným orgánem v Německu a nikoliv na základě registrace žalobkyně u Agentury práce v Bulharsku. Ohledně hlavní činnosti žalobkyně v Bulharsku se žalovaný domnívá, že žalobkyně nemá kromě administrativních a vedoucích pracovníků na území Bulharska žádné zaměstnance a všechny její příjmy pochází ze zaměstnaneckých poměrů v Německu.

Stručné vylíčení odůvodnění předběžné otázky

- 10 Předkládající soud považuje pro rozhodnutí sporu mezi účastníky řízení za nezbytný výklad čl. 14 odst. 2 prováděcího nařízení ve spojení s čl. 12 odst. 1 základního nařízení.
- 11 Ve smyslu čl. 12 odst. 1 základního nařízení osoba, která jako zaměstnanec provozuje v členském státě činnost jménem zaměstnavatele, jenž je zde usazen, a která je tímto zaměstnavatelem vyslána do jiného členského státu, aby zde konala práci jménem tohoto zaměstnavatele, podléhá i nadále právním předpisům prvního členského státu, jsou-li splněny dvě kumulativní podmínky, a sice že existuje přímá vazba mezi touto osobou a zaměstnavatelem a zadruhé, že zaměstnavatel běžně vykonává své činnosti na území tohoto členského státu.
- 12 Ohledně druhé podmínky je nezbytné, aby zaměstnavatel v souladu s čl. 14 odst. 2 první větou prováděcího nařízení vykonával „podstatné činnosti jiné než čistě vnitřní řídicí činnosti na území členského státu, v němž je usazený, se zohledněním veškerých kritérií, která charakterizují činnosti vykonávané dotyčným podnikem“, aby bylo možno předpokládat, že v tomto členském státu běžně vykonává své činnosti. Podle čl. 14 odst. 2 druhé věty tohoto nařízení musí příslušná kritéria „odpovídat konkrétní charakteristice každého zaměstnavatele a skutečné povaze vykonávaných činností“.
- 13 Judikatura Administrativen sad (správní soud) ve Varně týkající se toho, kdy je splněna druhá podmínka čl. 12 odst. 1 základního nařízení, není jednotná. Tyto rozdíly vyplývají z různého výkladu čl. 14 odst. 2 prováděcího nařízení, zejména ohledně otázky, na základě jakých kritérií se stanoví, zda zaměstnavatel vykonává „podstatné činnosti“ v členském státu, v němž je usazen.

- 14 Pro posouzení, zda je splněna druhá podmínka čl. 12 odst. 1 základního nařízení, musí být zohledněna veškerá kritéria, která charakterizují činnosti vykonávané zaměstnavatelem. Mezi tato kritéria patří místo, v němž je zaměstnavatel usazen; počet administrativních pracovníků zaměstnaných ve členském státu jeho provozovny resp. v jiném členském státu, do něž vyslal pracovníky; místo, kde jsou vyslaní pracovníci zaměstnáni; místo, kde se uzavírají smlouvy s uživateli; právo, jež se uplatní na smlouvy, které podnik uzavírá se svými zaměstnanci resp. svými zákazníky, jakož i obrat dosažený během dostatečně charakteristického období v příslušném členském státu (rozsudek Soudního dvora ze dne 10. února 2000, FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, body 42 a 43).
- 15 Okolnost, že vyslaní pracovníci vykonávají pro uživatele jiné práce než je hlavní činnost podniku, který je zaměstnal a vyslal, není relevantní. Agentura práce tak svou obchodní činnost běžně vykonává v členském státu své provozovny, jestliže v tomto státě obvykle provádí podstatné činnosti (rozsudek ze dne 10. února 2000, FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, body 44 a 45).
- 16 Z uvedených rozsudků Soudního dvora však nevyplývá, zda pro splnění druhé podmínky čl. 12 odst. 1 základního nařízení postačuje, že zaměstnavatel uzavírá pracovní smlouvy s pracovníky vyslanými do jiného členského státu v členském státu své provozovny, nebo zda je zapotřebí, aby podstatné činnosti přidělování pracovníků byly vykonávány pro uživatele, kteří působí na území členského státu, v němž je zaměstnavatel usazen.
- 17 Vzhledem k tomu, že hlavní činností žalobkyně je zajištění dočasné práce a zprostředkování práce v Bulharsku a jiných státech, jeví se z výše uvedených důvodů jako možný výklad, že je nezbytné, aby podstatná část jejích smluv byla uzavírána a naplňována s uživateli, kteří působí na území Bulharska, aby bylo možno předpokládat, že žalobkyně běžně vykonává své činnosti v Bulharsku.
- 18 Další možností je výklad v tom smyslu, že nezávisle na tom, že všichni uživatelé jsou usazeni v Německu a vykonávají tam svou činnost a všichni zaměstnanci jsou vysíláni, aby pracovali pro německé podniky, je pro předpoklad, že žalobkyně běžně vykonává své činnosti v Bulharsku, postačující, že je žalobkyně registrována na území Bulharska a v tomto členském státu uzavírá pracovní smlouvy s vyslanými zaměstnanci.